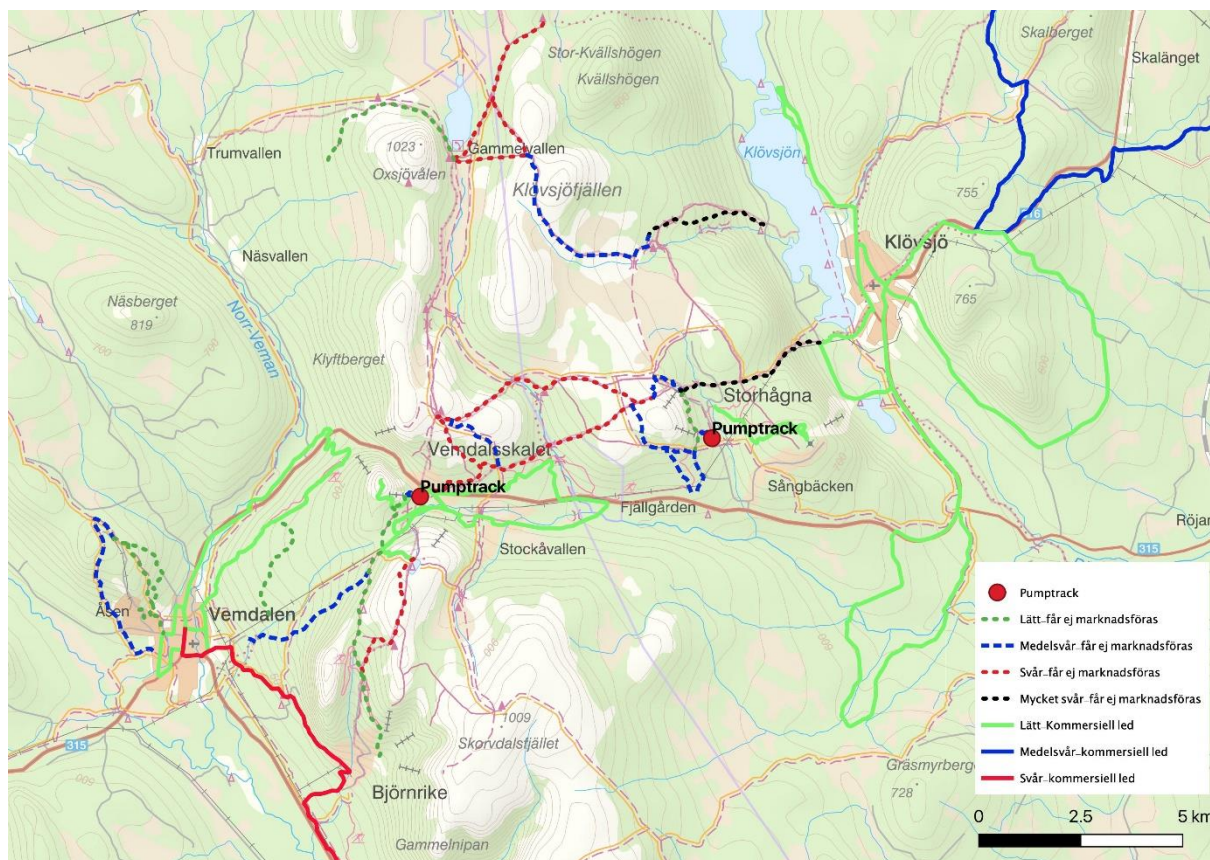

Inventering av cykelleder inom Destination Vemdalen.

Övergripande plattformen för inventeringen är att Destinationsbolagets uppdrag är att se till medlemsföretagens intressen och skapa förutsättningar för gästernas upplevelse. För att gästens upplevelse ska hålla hela vägen krävs förutom bra leder också andra funktioner. Bra och anpassat gästboende och restauranger, service i form av cykeluthyrning och butik. Allt ska vara hållbart både ekonomiskt, säkerhetsmässigt och miljömässigt.

I inventeringen har vi fokuserat på de områden som idag har turistisk verksamhet vilket är området från Klövsjö till Björnrike med Storhögna, Vemdalskalet och Vemdalen by däremellan. Var och en av dessa områden kallas från nu noder.

I inventeringen har vi också fokuserat på de leder som i dag används för cykling. De flesta är inte utpekade cykelleder för kommersiellt bruk utan nyttjas i första hand av lokalbefolkningen med allemansrätten som underlag. Dessa leder är streckade. Till detta finns även de officiella lederna inom destinationen. De är heldragna. Färgerna markerar den tekniska svårighetsgraden på lederna.

Övergripande Destination Vemdalen

Fler av de streckade lederna har frågetecken huruvida de är hållbara utifrån ett ökat tryck av gäster. För att anses hållbara ska de vara hållbara utifrån flera perspektiv.

Dels säkerhetsmässigt. En gäst ska känna sig trygg på att det inte blir farligt att nyttja leden.

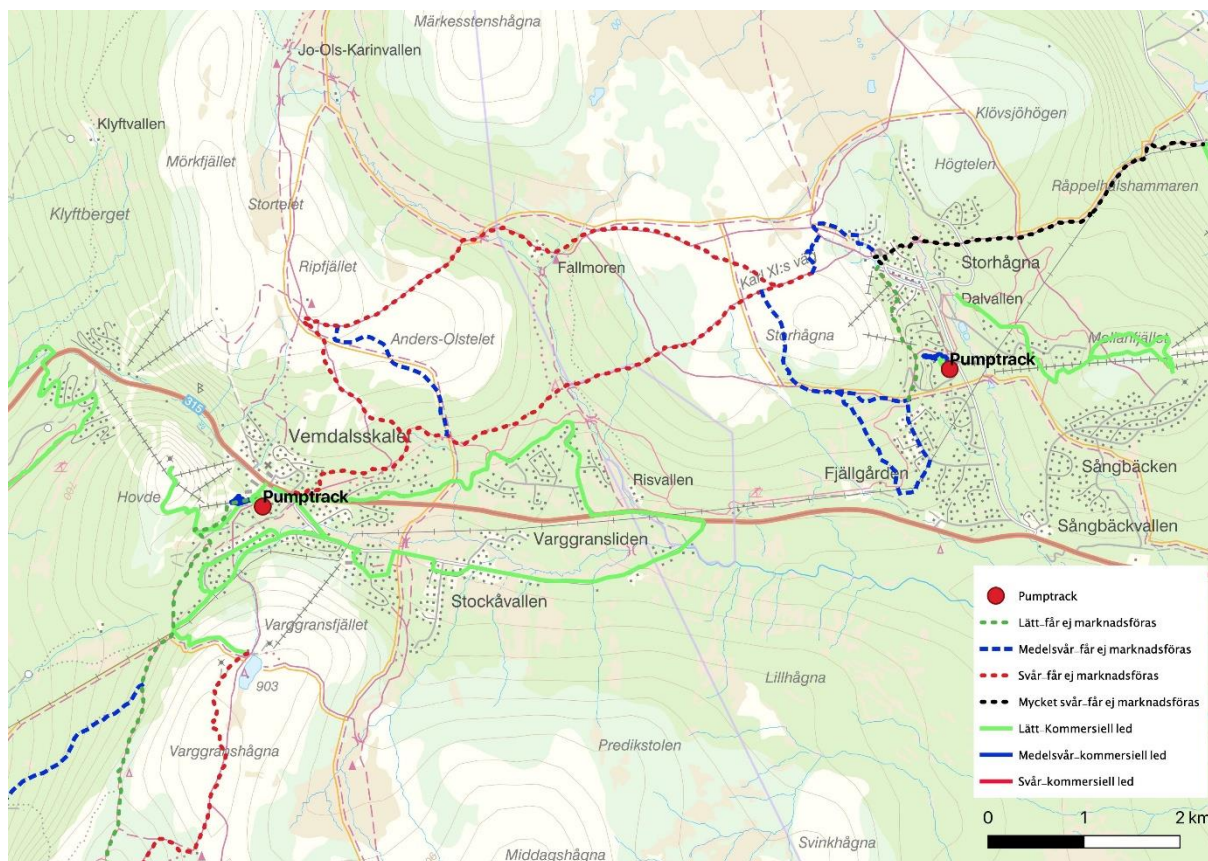
Dels miljömässigt. En led ska hålla för ett gästtryck som en kommersiell satsning för med sig. Detta gäller inte bara i frågan om cykelgäster utan bör appliceras på alla typer av leder och de gäst kategorier som en kommersiell satsning syftar till.

Dels ekonomisk. Det ska vara försvarbart ekonomiskt att investera i en cykelled för att göra den hållbar utifrån alla perspektiv och försvarbart att underhålla för att bibehålla denna nivå. Ska överhuvudtaget resurser läggs på en förstärkning eller skapandet av en led måste den också vara tillgänglig över ett längre tidsperspektiv. Om en led försvinner på grund av annan utveckling, t.ex bygge av skidbackar eller hus så blir detta ett rent resursslöseri.

Utifrån den ekonomiska hållbarheten finns även perspektivet hur gästen ska betala för upplevelsen. En led som inte finns i områden med fungerande struktur av funktioner som en gäst är benägen att betala för så fyller denna led inget syfte i en satsning. Därav fokuseringen på de utpekade områdena som beskrivs nedan.

Två noder i området som är mera intressanta är Storhogna och Vemdalskalet. Båda har turistisk verksamhet igång året rund redan nu. På båda noderna finns ett intresse att skapa ett segment av kommersiell cykling. Båda noderna skulle med relativ enkelhet kunna komplettera sina funktioner i form av uthyrning och butiker. Båda noderna har redan idag ett litet men fungerande utbud av hållbara cykelupplevelser, framförallt passande för barn.

Därtill bör cykelleder förläggas på marker där möjligheten finns för ändamålet att vara just officiella cykelleder för destinationen gäster. Konkret är att marker där motstånd finns framförallt från markägarna bör undvikas. Resurser att övertala eller betala markägare för att få nyttja leder övergår ofta nyttan med just den leden. Även osäkerheten om en överenskommelse om nyttjande av marken kommer vara hållbar över tid bör finnas med i kalkylen. En insats att anpassa leder till att vara hållbara ut ett kommersiellt perspektiv är kostsamt och en insats måste därför finnas kvar en längre tid.

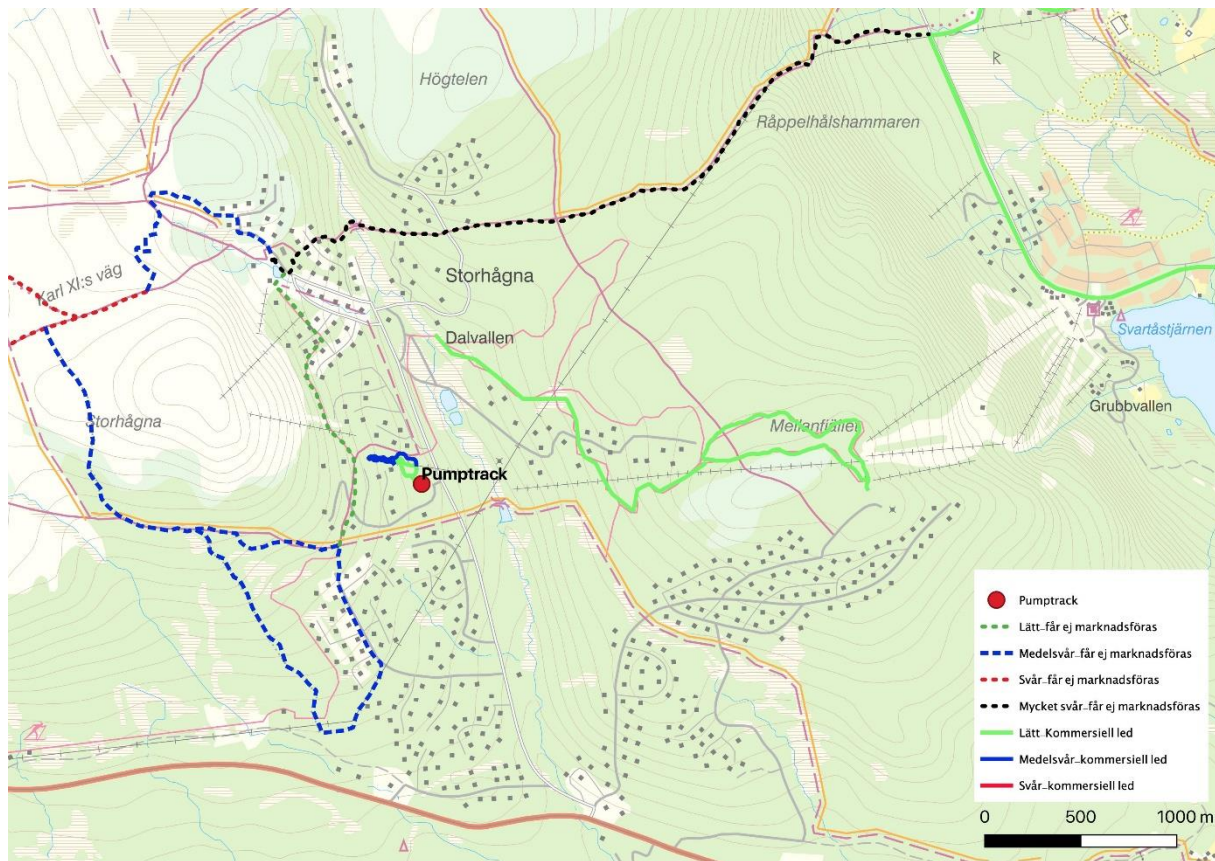
Storhögna/Vemdalskalet

I en djupare analys av moderna Vemdalskalet och Storhögna finns en som framstår som särskilt intressant utifrån ett perspektiv av hållbarhet i alla delar, och i vart fall utifrån ett steg 1-perspektiv. Storhögna har en ägare av marken och denna markägare är en av få med intresse i de affärsmässiga möjligheterna en satsning skulle ge. Därtill är denne intresserad inte bara intresserad av en satsning utan i allra högsta grad delaktig och drivande. Detta gör området till det mest intressanta att inventera vilket också gjorts.

Varför det inte lagts lika mycket tid på övriga områden beror på att förutsättningarna bedömt ha brister som gör en etablering av officiella och kommersiella leder svårare.

I Björnrikeområdet finns ingen verksamhet igång under barmarkspenningen, och inte heller planer på det då Vemdalskalet och Storhögna redan idag mer än väl kan fylla behoven och efterfrågan som barmarksgästen har.

På Vemdalskalet finns mycket av den infrastruktur som behövs för att tillgodose gästernas behov i form av boende, restauranger, butiker m.m. Däremot ses markfrågan som problematisk. Dels är det direkta närområdet till Vemdalskalets torg exploaterat med både skidbackar och hus vilket gör att utrymme för ett större satsning på cykling blir utmanande. Dels har området runt Vemdalskalet många frågetecken gällande markägarnas intresse för att upplåta mark till leder, inte minst cykelleder.

Storhögna

Storhögna har idag ett antal mindre cykelleder som i första hand passar för barn och deras familjer. Det finns en pumptrack och ett mindre cykelområde med ett nätverk av välbyggda och lätta leder. Dessa leder ligger i direkt anslutning till Storhögna M där bl.a. restaurang finns idag och möjlighet till andra funktioner går att skapa.

Från detta område finns leder som knyter ihop Storhögna M med Storhögna Högfjällshotell, toppen av Klövsjöfjället samt fler andra intressanta mål utifrån ett upplevelseperspektiv. Även leden Karl XI knyter ihop Storhögna med Vemdalskalet (och i en förlängning både Klövsjö och Vemdalen by). Flera av dessa leder används idag för cykling.

Dock finns frågetecken utifrån hållbarhetsperspektivet ju längre bort från Storhögna M man kommer. Inte minst leden Karl XI har fler utmaningar med både det naturliga materialet i marken som är stenigt och organiskt på långa sträckor, men även markägarfrågor som enligt uppgift inte är lösta.

Detta går att ändra på många av de hållbarhetsaspekter som lyfts, men kräver resurser. Det går att förstärka mark som inte håller för ett ökat gästtryck. Om det finns motstånd att upplåta mark där leden går idag för kommersiell cykling måste en ekonomisk bedömning göras om det är värt att försöka driva igenom möjligheten för tillståndet från markägaren.

En sammantagen bedömning är att en satsning på kommersiell cykling inom Destination Vemdalen bör börja i Storhogna. Där finns idag några leder som är byggda för ändamålet hållbar kommersiell cykelturism. Generellt finns utrymme i terrängen, samt bra naturligt material i marken. Det finns en stor markägare som dessutom är intresserad av en satsning på cykling.

Ulf Olofsson
Trail Solution Consulting AB